

Літературні розумники

(конкурс-гра для учнів 8 класів)

Мета: проводячи літературну гру під час тижня світової літератури, повторити вивчене на уроках світової літератури у 5-8 класах; розвивати зв'язне мовлення, вміння працювати у групі, швидко приймати рішення; виховувати любов до світової літератури.

I. Розминка - «Сім ключових слів - твір»

1. Дзеркальце, троянда, олень, ворон, розбійники, карета, сльози. («Снігова королева»)
2. Піч, веретено, перина, колодязь, яблука, брама, півень. («Пані Метелиця»)
3. Сопілка, професор, корзина, білка, собаки, зима, вогнище. («Дванадцять місяців»)
4. Черевичок, миші, годинник, хрещена мати, попіл, бал. («Попелюшка»)
5. Паркан, бородавки, печера, скарби, цвінттар, школа, кліщ. («Пригоди Тома Сойєра»)
6. Кози, щоденник, порох, човен, папуга, зарубки, частокіл. («Робінзон Крузо»)
7. Індичка, племінник, дитинство, контора, дух, цвінттар, свято. («Різдвяна пісня у прозі»)
8. Кит, компас, работогівля, тубільці, Африка, С.В., термітник. («П'ятнадцятирічний капітан»)
9. Пілот, пустеля, баобаб, лис, змія, троянда, вулкани. («Маленький принц»)

II. Завдання на швидкість - «Установіть відповідність»

1. Жуль	Сент-Екзюпері
2. Джек	Чехов
3. Чарльз	Скотт
4. Антуан	Верн
5. Фрідріх	Гоголь
6. Роберт	Лондон
7. Вальтер	Конан Дойль
8. Іван	Шиллер
9. Антон	Стівенсон
10. Олександр	Крілов
11. Микола	Діккенс
12. Артур	Пушкін

III. Говоріть по черзі – «Дайте коротку відповідь»

1. Яке ключове слово у поемі «Іліада»? (gnів)
2. Яким був Гомер? (сліпим)
3. Кому снився сон про народження палаючого смолоскипа? (матері Паріса)
4. Як Одіссея хотів уникнути походу на війну і чому? (прикинувся божевільним)

5. Чому Ахілл був майже невразливий на полі бою? (мати купала у водах Стікса)
6. Хто змайстрував Ахіллові щит? (Гефест)
7. Як звали чоловіка Єлени Спартанської? (Менелай)
8. Хто очолив похід на Трою? (Агамемнон)
9. Хто такий Поліфем? (циклоп)
10. Хто допоміг Парісові викрасти Єлену? (Афродіта)

IV. Конкурс капітанів - «З'єднайте стрілками імена героїв та їх значення»

Пенелопа	провидиця
Одіссеї	самозакоханий
Геракл	той, що мислить наперед
Прометей	хитромудрий
Нарцис	завдяки Гері
Ахілл	упокірник коней
Гектор	прудконогий
Кассандра	вірна дружина

V. Командна робота – «Поясніть крилаті вислови із міфів Давньої Греції»

1. Авієві стайні –
2. Яблуко розбрату –
3. Знаходиться під егідою –
4. Танталові муки –
5. Сізіфова праця –
6. Скринька Пандори –
7. Бути між Сціллою й Харибою –
8. Нитка Аріадни –
9. Троянський кінь –
10. Богонь Прометея –

VI. Темна конячка (поняття у скринці) – «Теорія літератури»

Канцона - ... (пісня про кохання)

Сирвента - ... (пісня про політику, суспільне життя)

Пастореле - ... (пісня про зустріч лицаря і пастушкі)

Рубаї - ... (четиривірш, де римується 1, 2 і 4 рядки)

Бейт - ... (двохвірш)

Ліричний вірш, що складається з 3-12 бейтів, пов'язаних наскрізною моноримою кожного другого рядка – (газель)

Художнє означення, влучна характеристика предмета – (епітет)

Художнє перебільшення певних рис та властивостей персонажа – (гіпербола)

Драматичний твір з гострим, непримиренним конфліктом, закінчується смертю героя або героїв – (трагедія)

Драматичний твір, де висміюються людські вади, недоліки існуючого ладу тощо – (комедія)

Головна думка твору; вищий смисл, в якому худ. твір переконує читача – (ідея)
Зіткнення інтересів, прагнень, вчинків персонажів – (конфлікт)

VII. Відповідай по черзі - «Впізнай за цитатою»

1. «... Сором страшенній

Був би мені від троян і троянок у довгім одінні,
Як боягузтвом я став би далеко від бою ховатись...»

(Гектор, «Іліада» Гомера)

2. «Зараз же йдіть до намету Ахілла, сина Пелея,

Взявши за руки, ведіть Брісейду сюди гарнолицю;
А не даватиме, з більшим загоном прийду я до нього
І відберу її сам, - ще гірше тоді йому буде».

(Агамемнон, «Іліада» Гомера)

3. «Не говори мені, Гекторе клятий, про жодні угоди!

Як не бува між людьми і між левами клятв непорушних,
Як між вовками й ягнятами згоди не буде ніколи,
А без кінця споконвік одне з одним вони ворогують, -
Так і між нами не бути любові, не бути ніяким
Клятвам нерушним, аж поки один з нас чолом не поляже
Й крові його Арей не нап'ється, боєць войовничий...»

(Ахілл, «Іліада» Гомера)

5. Сидячи, сам подоїв уже й кіз, і овець мекотливих,

Всіх за чергою, і кожній тоді підпустив сосуняtko.
Білого він молока на кисле узяв половину.
Сир віddавивши, поклав у плетені кошики зразу...

(Циклоп Поліфем, «Одіссея» Гомера)

4. «Всю мою вроду, чужинче, й красу мою, й зовнішній вигляд

Вічні забрали боги з того дня, як збройні аргеї
На Іліон попливли й Одіссеї, чоловік мій, із ними.
От якби він повернувся й життя мое взяв би в опіку,
Краще жилося б мені, і більша була б моя слава.

(Пенелопа, «Одіссея» Гомера)

5. Чотири речі нам потрібні,

щоб невеселих збутись дум:
здорове тіло, добра вдача,
ім'я хороше, світлий ум. (Рудакі)

6. Хай кожна мить, що в вічність промайне,

Тебе вщасливлює, бо головне,

Що нам дається тут, - життя, пильний же!

Як ти захочеш, так воно й мине. (Омар Хайям)

9. «З земель іспанських хмара на нас суне.
Шоломів полум'я, лат блискотіння.
Охопить франків гнів превеличезний,
Бо зрадник Ганелон доклав тут руку,
Це ж він пропонував у ар'єргард нас».
(Олів'єр, «Пісня про Роланда»)

7. «Тим більший запал! - граф відповідає. -
Хай Бог боронить з усіма святыми,
Щоб через мене слава франків згасла!
То краще вмерти, ніж ганьбу стерпіти,
Бо за безстрашність Карл нас полюбляє». (Роланд)

11. «Що ти верзеш, зухвальцю!
З язичником не буде миру й дружби.
Прийми закон, що Бог нам пропонує:
Християнином стань - мир запанує!
(Карл, «Пісня про Роланда»)

8. «Якщо б я зрадник був - мовчав би!
Роланд мене скарбів, грошей позбавив.
Не криюся, бажав йому я смерті!
Але це помста, аж ніяк не зрада!» (Ганелон, «Пісня про Роланда»)

VIII. Колективна справа – «Поясніть англійські прислів'я і приказки»

Словом і місто можна здобути
На все свій час
Око — вікно серця
Шкурою того не приховаєш, що в кістках сидить
Добре діло йде, коли rozum пораду дас
Ласощі багатіїв — слози бідняків

IX. Підсумок змагань